

◆ P o e z i y a

Kəmaləddin QƏDİM

SEÇİM YANLIŞ OLUB...

Bir ömür sürmüşəm yaxşı-yamanlı,
Çox da işim-gücüm çalışmaq olub.
Çox da ki, oğulun-qızın yanında
alnım açıq olub, üzüm ağ olub.

Seçim yanlış olub, seçim, bəlkə də,
Gərəkmiş üstündən keçim bəlkə də.
Ən böyük günahım, suçum bəlkə də
bu bəxtlə, talelə barışmaq olub.

Ha sev sevdiyini sev, gedən, artıq
saçımda, başımda sevgi dən artıq.
Eh, mənim sevgim də, sevgidən artıq
birinə öyrəşib, alışmaq olub.

Hərdən olmamışam özümdə, Tanrı,
Yox olub bu dünya gözümdə, Tanrı.
Bağışla şeirim də, sözüm də, Tanrı,
Sənin işlərinə qarışmaq olub.

ÇƏTİNLƏR BU QƏDƏR ASAN SEVİLMƏZ...

Yarımaz dünyaya hər gələn adam,
Dünyaya hər ayaq basan sevilməz.
Gözdən uzaqlarda köhnələn adam,
Qaydan bəyənilməz, yasan sevilməz.

Zaman bir başqadı, qardaş, sən başqa,
Torpaqda dən başqa, saçda dən başqa.
Üstündə kağızdan, qələmdən başqa
bir şey tapılmayan masan sevilməz.

Söylə, görmədinmi darda, çətində
nələr zahirdəydi, nələr bətdə?
Sevilməz Yezidlər səltənətində,
sevilməz, Hüseyin, Həsən sevilməz.

Çox da korun-korun əriyən şamsan,
Nolacaq əriyib dibinə damsan?
Hələ də deyirlər çətin adamsan,
Çətinlər bu qədər asan sevilməz..

KİMİNSƏ UNUDUB GETDİYİ ADAM

Bir ac sərçəsinə dən imişəm mən,
Bir tox sərçəsinə ögeyəm, yadam.
Bu yolayrıcında mən imişəm, mən,
Kiminsə unudub getdiyi adam.

Həs-rətə halım yox, dərdə tabım yox,
Dözümü hardasa qoyub gəlirəm.
Bitməyir özümlə haqq-hesabım, yox,
Özümü hardasa qoyub gəlirəm.

Baxın, bu qurağa axan su mənəm,
Özüyəm, qurağın özüyəm ya da.
Dəyişik salmayın mənəm, bu mənəm –
özünü hardasa axtaran adam.

Bir qadın sevmişdim, şirin, çox şirin,
Şəkərdi, unutdum, baldı, unutdum.

Gözlərim ardınca yeriyib getdi,
Əllərim əlində qaldı, unutdum.

Nə hələ gün düşür o çəkən dağa,
Nə hələ o adlı yaram sağalıb.
Vallah, Əzrayıl da tapmır almağa,
Canım o qadının yanında qalıb.

Bir ac sərçəsinə dən imişəm mən,
Bir tox sərçəsinə ögeyəm, yadam.
Bu yolayrıcında mən imişəm, mən,
Kiminsə unudub getdiyi adam.

ALLAHIN TUTMAĞA YAXASI YOXDU

Dinirsən, gözünün yaşı əlində,
Heç səndən ürəyi yuxası yoxdu.
Çox da ki, “çuxam, ye” zamanasıdı,
Əynində ki, Bəhlul çuxası yoxdu...

Bir qarnı tox oldun, bir qarnısa ac,
Tərk elə bu bəxti, qaç, qaçdıqca qaç.
Bu cənab Əzrayıl, bu çilingağac;
Oyuna girdi var, çıxası yoxdu.

Üzü dərgahına durub adamlar,
Bezdirib adamlar, yorub adamlar.
Çəkib, yaxasını cırıb adamlar,
Allahın tutmağa yaxası yoxdu.

OYUN BİTDİ, PƏRDƏ DÜŞDÜ...

Vaxt nərntaxta, zalım fələk as imiş,
Cütlədiyi zər də düşdü, vəssalam.
Yas ardınca yas gətirən yas imiş,
Şər ardınca şər də düşdü, vəssalam.

Sarayların başucunda hərəmlər,
Ciyərlərdə daşa döndü vərəmlər.
Sevgisində dərslə olmadı Kərəmlər,
Oda düşən bir də düşdü, vəssalam.

Havalandı, havalardan yıxıldı,
 Dosdoğmaca davalardan yıxıldı.
 Nə fərqi var, adam hardan yıxıldı,
 Yıxıldıqca dərdə düşdü, vəssalam.

Köhnələrlik, köhnəlirik köhnədə,
 Div də həmin divdi həmin dəhnədə.
 Nə oyunlar oynanıldı səhnədə,
 Oyun bitdi, pərdə düşdü, vəssalam...

URUDSUZ GƏLMİŞDİ, URUDLU GETDİ

Qonşumuz Urudlu Aynışan xala yuxuma gəlmişdi

Yuxuma gəlmişdi Aynışan xala,
 Umudsuz gəlmişdi, umudlu getdi.
 O qədər şad xəbər dedim ki, vallah,
 Dərdini-qəmini unutdu, getdi.

Bir az yaş gəlmişdi yaşının üstə,
 Qırıqlar artmışdı qaşının üstə.
 Dedim ki, Şuşanın başının üstə
 sən deyən o qara buluddu, getdi.

Sonunda gücümüz gəldi kara, bax,
 Sağaldı, korşaldı o bəd yara bax.
 Artıq azad olub külli Qarabağ,
 Gözünün yaşını qurutdu, getdi.

Gördüm ki, danışmır nəşə, Uruddan,
 Qıymadım bir az da susa Uruddan.
 Bir şeir oxudum Musa Uruddan
 Urudsuz gəlmişdi, Urudlu getdi.

MƏN ELƏ SONRAKİ AĞIL KİMİYƏM

Diksinməz ahıma, naləmə Tanrı,
 Çatsın adamlara naləm çətin ki...
 Qutsaldır, and içib qələmə Tanrı,
 Büdrəsin əlimdə qələm çətin ki...

Bu şəir dedikləri minillik şərsə
 hələ çox gedəcək işimiz tərsə.

“Aləm ölər, deyir, alim ölərsə,”
Alim ölüb gedir... aləm çətin ki...

Əlimin bayrağı, ələmi dərdədən,
Bağrıbadaş olur beləmi, dərdədən?
Eşq ilə tutmuşam şələmi dərdədən,
Çətin ağır gələ şələm, çətin ki...

Bir az son kimiyəm, axır kimiyəm,
Bir az rəya kimi, nəgıl kimiyəm.
Mən elə sonrakı ağıl kimiyəm,
Qayıdıb başıma qələm çətin ki...

ÇIXIN, İÇİNDƏN BOYANIN

Kimdi bu saxlayan məni,
Özünə bağlayan məni?
Kimdi, kim, ağlayan məni
qəbrin dalında gizlənilib?..

Min ayəsi var kitabın,
Aç kitabı, haqqa tapın.
Elə, hər kəs bir hesabın,
cəbrin dalında gizlənilib.

Bu şan-şöhrət, bu var, kişi,
Yaşamağa nə var, kişi?
Nə boyda laydivar kişi
səbrin dalında gizlənilib...

Çıxın, içindən boyanın,
Məndən uzaqda dayanın.
Mən ölmüşəm bir həyanın,
abrin dalında gizlənilib...

ÜSTÜNDƏ SƏBRİN OLMAZ?

Hər quş xəbər gətirməz,
Hər quş göyərçin olmaz.
Nə yuxular görərsən,
Birisi də çin olmaz.

Ha qoru, çək keşiyin
bu bumbuz, boş beşiyin.
Yaşarsan, ev-eşiyin,
Ölərsən, qəbrin olmaz.

Vaxt da kəskin, sərt gələr,
Əldə min cür şərt gələr.
Bir gün Qiyamət gələr,
Hesabın, cəbrin olmaz.

Gözlərinde nəm artıq,
Kədər artıq, qəm artıq.
Dözə bilmirəm artıq,
Üstündə səbrin olmaz?

PIÇILDAR MƏNİ

Mənsizlik məndən sonra
əlbət pıçıldar məni.
İtirmədiyim abır,
ismət pıçıldar məni.

Tənhayam, təkmişəm ki,
Kimə gərəkmışəm ki?
O qədər çəkmişəm ki,
həsrət pıçıldar məni.

Çox qalmaram canda, çox,
Damarda çox, qanda çox.
Eldən-obadan da çox,
qürbət pıçıldar məni.

Tək adı yar evində
Nəfəsi dar evində.
Bir qadın var, evində
xəlvət pıçıldar məni.

Arıtmasa su daşı,
Göz yaşınla yu daşı.
Bu qayanı, bu daşı
tərpət, pıçıldar məni...

BİTMƏK İSTƏMİR GECƏ...

Nə təklük o təklükdi,
Nə o duyğu, hiss dəmi.
Bitmək istəmir gecə,
səhər gəlmək istəmir.

Gözlərimin önündə
səssiziliyin şəkili.
Mən çarpayı küncünə,
yuxum ərsə çəkilib.

Pəncərədən baxıram
şəhər nur içindədi.
Yumşaq, isti yatağım
nədən qor içindədi?

Qaranlıq qaraqorxu,
Şeytandı, cindi zülmət.
Aydınlıq xeyirindi,
Sözsüz, şərindi zülmət.

Bir cümə keçib gedib,
Növbəti cümə gəlir.
Qapı üzümə bağlı,
Tavan üstümə gəlir.

Masanın üstü dolu
dərmandı təkadamlıq.
Tək qaldığım palat da
zindandı təkadamlıq.

Konkor olurmu görən
validolun yerinə?
Əlim güclə yetişir
nitroqliserinə.

Telefonum sönülü,
Danışmağa izn yox.
Bundan ağır cəza yox,
Bundan ağır hüzn yox.

Çıxsın, gün çıxsın təki,
Gəlsin, canım, kim gəlsin.
Yenə hamıdan əvvəl
odama həkim gəlsin.

Nə təklik o təklikdi,
nə o duyğu, hiss dəmi.
Bitmək istəmir gecə,
səhər gəlmək istəmir.

Gözlərimin önündə
səssizliyin şəkili.
Mən çarpayı küncünə,
yuxum ərsə çəkilib...

MƏN OLAN YERİ

Ay bəlalı başımın
duman, çən olan yeri.
Könlümün lalə, nərgiz,
yasəmən olan yeri.

Mənzil uzaq, yol uzun,
Gəlib çatmaq zor, uzun.
Tanrı özü qorusun
səni, sən olan yeri.

Saçımızda illər dən,
Yetər düşək dillərdən.
Yanaşı şəkillərdən
cır, at mən olan yeri.

...
Ələ-ayağamı dəyib, dolaşdım,
Gözəmi təpildim,
balam, görələr?
Mən bir gözdən uzaq
dağ çiçəyiyəm,
Açdım, gördülərmi,
solam, görələr...

